

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΩΝ

(Ο άνθρωπος που είχε οχτώ εξαόροφα σπίτια γεμάτα βιβλία)

Ο περιφημότερος βιβλιόφιλος όλων των εποχών και όλων των χωρών, ο βασιλεύς των βιβλιομανών, υπήρξε ασφαλώς ο Γάλλος Μπονλάρ ή, επί το πληρέστερον, Αντουάν-Μαρι-Ανρί Μπονλάρ.

Για να λάβετε μιὰ ιδέα του πάθους που είχε ο Μπονλάρ στη συλλογή των βιβλίων, αρκεί να σας αναφέρουμε ότι είχε γεμίσει μ' αυτά έξη ή οχτώ ολόκληρα σπίτια και ότι ή πώλησις των εκατοντάδων αυτών χιλιάδων τόμων, μετά το θάνατό του, θάσπηξε πέντε χρόνια. Ο μόνος που θά μπορούσε να συγκριθῆ στην βιβλιοφιλία μαζί του ήταν ο Άγγλος Ρίτσαρντ Χέμπερ, που είχε βιβλιοθήκες στις διάφορες πρωτεύουσες της Εύρώπης, στις οποίες ώς τόσο δέν πήγαινε ποτέ!

Ο Μπονλάρ χρημάτισε διαδοχικά συμβολαιογράφος, δήμαρχος της 11ης περιφέρειας του Παρισιού και γερυσιαστής επί Ναπολέοντος. Ήταν πολύ μορφωμένος κι ανακατευόταν στη φιλολογική κίνησι της εποχής του. Αυτός, στα 1817, φρόντισε και στήθηκαν μεγαλοπρεπή μνημεία στα μέρη όπου είχαν ταφή ο φιλόσοφος Ντεκαρτ, ο ποιητής Μπουαλώ και πολλοί άλλοι διάσημοι άνδρες. Ήταν ακόμη φίλος του μεγάλου συγγραφέως Λά "Αρπ, τον οποίο έσωσε από την λαιμητόμο κατά την περίοδο της τρομοκρατίας.

Έν τούτοις ο ίδιος ο Μπονλάρ έγραφε πολύ άσχημα και τα διάφορα έργα που έφησε —ιστορικές κι επιστημονικές μελέτες ώς επί το πλείστον— λησμονήθηκαν πολύ γρήγορα γιατί δέν είχαν καμμιά σχεδόν αξία.

Έκείνο όμως που τον κατέστησε θρυλικό ήταν ή βιβλιομανία του. Άλλοι λένε πως είχε έξη σπίτια και άλλοι οχτώ, γεμάτα από την όροφή ώς τα υπόγεια, βιβλία. Ο διάσημος συγγραφέας Κάρολος Νοντιέ, άλλος ονομαστός βιβλιόφιλος της εύτυχημένης εκείνης εποχής, γράφει κάπου ότι ο Μπονλάρ είχε «μέσα σ' έξη εξαόροφα σπίτια έξακόσιες χιλιάδες τόμους όλων των σχημάτων, στιβαγμένα τα μὲν ἐπὶ τῶν δὲ σάν κελώπειες πέτρες, δηλαδή χωρίς ασβέστη και χωρίς τοιμέντο».

Στην αρχή ο Μπονλάρ ήταν ένας βιβλιόφιλος με γουστο, που ψώνιζε εκλεκτικά, όπως συμβαίνει μ' όλους τους βιβλιόφιλους. Μά όταν, μετά την θύελλα της Γαλλικής Επαναστάσεως, ή βιβλιοθήκες των μοναστηριών και των αριστοκρατικών πύργων έπεσαν στην αγορά, κυριεύθηκε από ένα ανικανοποίητο πάθος. Δέν άφηνε να του ξεφύγη κανένα βιβλίο, αυτό για τον ένα λόγο κι εκείνο για τον άλλο. Άγόραζε όλα τα βιβλία που είχαν σχήμα ίν-φόλιο και ίν-κουάρτο... Στο τέλος μάλιστα άρχισε ν' αγοράζει τα βιβλία με την... όργυιά! Το μπαστούνι του, που είχε μήκος ακριβώς όργυιάς, του χρησίμευε για μέτρο. Λένε πως άγόραζε εκατό φράγκα την όργυιά τα βιβλία. Μά αυτό δέν τον εμπόδιζε να τ' αγοράζει κι ένα-ένα και να παζαρεύη την τιμή τους. Έτσι με κάθε τρόπο μάζεψε, μαζεψε, μάζεψε και στίβαζε, στίβαζε, στίβαζε. Όταν δὲ τὸ σπίτι του ξεχείλισε από βιβλία, άγόρασε κι άλλα που γεμισαν κι αυτά άσφυχτικά.

Στο τέλος κατάντησε ν' αγοράζει τα βιβλία απλώς από μανία, μά κι από καλωσύνη, καθώς βεβαιώνουν οι σύγχρονοι του. Οι παλαιόβιβλιοπώλαι εκείνης της εποχής σὲν έμοιαζαν καθόλου με τους σημερινούς που είναι, οί περισσότεροι, εκατομμυριούχοι. Δυστυχούσαν και περνούσαν ή

μέρες σκληρές. Άρκετοί μάλιστα από αυτούς πεθαίνουν της πείνας. Ο Μπονλάρ λοιπόν που ήταν πολύ μεγαλόμυθος, τους λυπότανε και για να τους βοηθήση άγόραζε τα βιβλία τους με τὸ σωρό.

Μά τα βιβλία έγιναν άφορμή ν' αλλάξη ο χαρακτήρ του Μπονλάρ. Στην αρχή, όσο άγόραζε εκλεκτικά άρχέτυπες εκδόσεις και μεσαιωνικά χειρόγραφα, ή οικογένειά του χαμογελοῦσε μ' επιείκεια χωρίς να άνησυχῆ. Άρχισε όμως να ξαφνιάζεται όταν τον είδε ν' αγοράζει σωρούς τόμων, «για να τους σώση —καθώς έλεγε— από την καταστροφή» και πρό πάντων όταν είδε πως το πάθος του τον είχε κάνει άλλον άνθρωπο.

Ίδου τί γράφει σχετικώς ο οικογενειακός του γιατρός και φίλος του δόκτωρ Ντεσκυρέ :

«Ο χαρακτήρας του αλλάζει... Γίνεται λιγότερο αξιαγάπητος... Βγαίνει πολύ νωρίς έξω. Δέν τρώει πειά στο σπίτι του. Μια μέρα μάλιστα δέν ξαναγύρισε ούτε να φάη, ούτε να κοιμηθῆ... Δέν άγίσαμε ώστόσο να μάθουμε ότι περνάει ολόκληρες τις ήμέρες του σ' ένα από τα σπίτια του, από το οποίο έδιωξε όλους τους ένοικιαστάς και το μεταμόρφωσε σε βιβλιοθήκη...»

Μά δέν μεταμόρφωσε μόνον αυτό το σπίτι σε βιβλιοθήκη, μεταμόρφωσε κι άρκετά άλλα.

Μπροστά όμως σ' αυτό τον άφηνιασμό του πάθους του, ή γυναίκα του, σάν αξία σύντροφος ενός παλαιού συμβολαιογράφου, συγκινήθη και. Άρχισε να δίνη στον σύζυγό της πολύτιμες συμβουλές. Προσπάθησε να τον πείση ότι έπρεπε να διαβάση πρώτα τα βιβλία που είχε κι έπειτα ν' αγοράση κι άλλα... Χαμένος κόπος όμως... Άπλοϊκή κυρία Μπονλάρ! Δέν ήξερε πως οί βιβλιόφιλοι δέν αγοράζουν τα βιβλία για να τα διαβάσουν!... Δέν ήξερε ποιά χαρά δίνει αυτό το ίδιο το μάζεμά τους!..

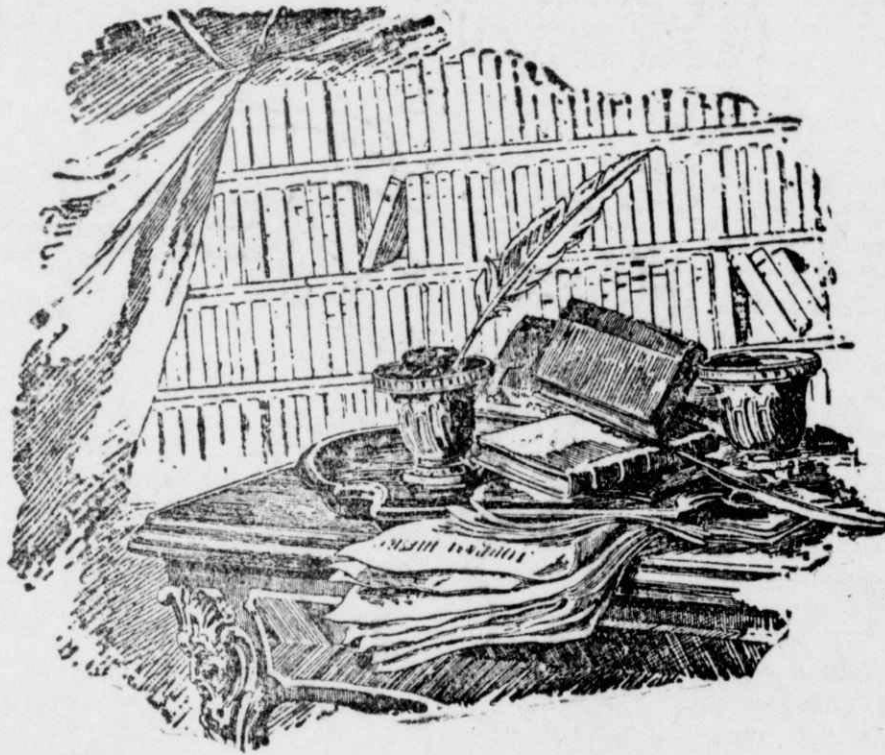
Ωστόσο, σιγά-σιγά, ή γκρίνια της έξάσκησε κάποια επίδρασι στον Μπονλάρ, ο οποίος άρχισε να καταλαβαίνει

ότι το πάθος του ξεπερνούσε τα έπιτρεπόμενα όρια. Και, κατά βάθος, ένοιωθε τύψεις... Στο τέλος δὲ πήρε την άπόφασί του κι ώρκίστηκε στην κ. Μπονλάρ ότι δέν θ' άγόραζε πειά βιβλία χωρίς την άδειά της...

Αυτό τον όρκο ο Μπονλάρ τον κράτησε με σταθερότητα. Μά υπολόγιζε χωρίς τή φύσι. Και, σιγά-σιγά, άρχισε να μαραζώνη, είδε την υγεία του να κλονίζεται. Έχανε τις σωματικές και πνευματικές του δυνάμεις... «Τόν έλυωνε ένας μυστηριώδης πυρετός —γράφει ο δόκτωρ Ντεσκυρέ— ένας πυρετός νοσταλγίας που του τον προκαλούσε ή πληξίς του, γιατί δέν άγόραζε πειά βιβλία...»

Σ' αυτή την περίστασι, ή κ. Μπονλάρ έδειξε πως είχε μεγάλη καρδιά. Προτίμησε ν' αφήση τον σύζυγό της στη μανία του, παρά να γίνη χήρα.

Και ή αγοράς ξανάρχισαν... Ο Μπονλάρ μπορούσε ν' αγοράζει όσα βιβλία ήθελε, γιατί ήταν πλούσιος. Αυτό όμως —όπως έλεγαν μερικές κακές γλώσσες— δέν τον εμπόδιζε να οικειοποιηται τα ξένα βιβλία. Μά αυτό δέν πρέπει να το πιστέψουμε, γιατί ο Μπονλάρ ήθελε τα βιβλία απλότως δικά του και να μη του τα διαφιλοψήθει κανείς... Τα βιβλία όμως έγιναν κ' ή άφορμή του θανάτου του. Άκούστε υπό ποιες συνθήκες πέθανε: «Όταν ή γυναίκα του του έδωσε την άδεια να μαζεύη πάλι βιβλία, άγόρασε

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Σ' έναν κεντρικό δρόμο του Παρισιού έχει εγκατασταθή ένας λαϊκός μάγος, ο οποίος διαβάζει την τύχη των ανθρώπων στα χέρια τους και ο οποίος μεταβάλλει ένα μανδύλι σε περιστέρι κι' ένα περιστέρι σε μανδύλι.

Πρό ημερών κάποιος κύριος μεσαιάς τάξεως στάθηκε εμπρός στον μάγο και του ζήτησε να του πη την τύχη του.

— Θα κληρονομήσετε σε κάμποσον καιρό μιά θεία σας, του είπε αποφθεγματικά ο μάγος.

— Μά δέν έχω θεία, διεμαρτυρήθη ο άνθρωπος.

— Η κόρη σας θά...

— Μά δέν έχω κόρη... έχω μόνο έναν γυιό.

— Θα γεννήση ή γυναίκα σας κορίτσι.

— Μά έγώ είμαι χήρος.

— Θα κάνετε ένα μεγάλο ταξίδι στο εξωτερικό.

— Δέν έχω σχέσεις με το εξωτερικό.

— Ακούστε να σας πώ, φώναξε τότε φουρκισμένος ο μάγος. Αφού γνωρίζετε το μέλλον σας καλύτερα από μενα, γιατί ήρθατε να σας το πώ έγώ!

Ο διευθυντής του Αστεροσκοπείου της Stewart και καθηγητής του Πανεπιστημίου της Αριζόνας (των Ην. Πολιτειών) κατώρθωσε να πάρη έσχάτως νέες φωτογραφίες του πλανήτη "Αρεως". Ο πλανήτης αυτός είναι ο τέταρτος από τους μεγάλους πλανήτας του ήλιακού συστήματος. Βρίσκεται πολύ κοντά στη γη και είναι πιο μικρός απ' αυτήν.

Στις φωτογραφίες του καθηγητού φαίνονται μερικές πλατειές κηλίδες, ή όποιες δείχνουν ότι στον "Αρη" υπάρχει βλάστησις.

Επίσης στις φωτογραφίες αυτές φαίνονται τὰ σύγνεφα, που περιφέρονται με ταχύτητα 25 χιλιομέτρων την ώρα γύρω απ' τον "Αρη". Ο καθηγητής λέει ότι ή ζωή πάνω στον "Αρη", είναι ή ίδια, όπως κι' εδώ στη γη...

Ένας Γιαπωνέζος, ο κ. Μουράτα, που μένει στον Άγιο Φραγκίσκο, απέκτησε φήμη και περιουσία με τὰ ψάρια, χωρίς έν τούτοις να ψαρέψη ποτέ.

Μεγαλώνει άπλως τὰ κόκκινα ψάρια του γλυκού νερού, από τὰ όποια έχει την θαυμασιώτερα συλλογή και είναι προμηθευτής της Αμερικής και όλου του κόσμου. Ήμπορεί να σας στείλη ό,τι ψάρι θέλετε για την γυάλα σας. Ο κατάλογός του έχει όκτώ χιλιάδες είδη ψαριών πολυτελείας με τις περιεργότερες αποχρώσεις, που επιτυγχάνονται μόνον με έπιμελη περιποίηση.

Τόν κ. Μουράτα έπισκέπτονται και πολλοί σοφοί για να θαυμάσουν την ποικιλία των ειδών του και για ν' αγοράσουν τὰ σπανιότερα είδη για τὰ μουσεΐα.

Κι' έννατο σπίτι για να στιβάξη σ' αυτό τις νέας του αγορές. Την ίδια μέρα λοιπόν πήγε καταχαρούμενος κι' αγόρασε ένα σωρό τόμους. Μά, έπειδή ήταν τόσοσ ό όγκος τους ώστε δέν τους έπαιρνε κανένα άμάξι, τους φορτώθηκε ό ίδιος κι' άρχισε να τους μεταφέρει μόνος του.

Μά ίδρωσε έτσι και, καθώς τόν φύσηξε ό άέρας, άρπαξε πλευρίτιδα κι' έπειτα από δυό μέρες πέθανε...

Μερικοί ιστορικοί όμως δέν τό παραδέχονται αυτό. Αυτοί λένε ότι ό Μπονιάρ πέθανε τό 1826, σε ηλικία 71 έτών, από συμφόρησι που του προκάλεσε ή έμμونه σκέψις, ότι, μολονότι είχε μαζέψει έξακόσιες χιλιάδες τόμους, έμειναν ακόμα έκατομμύρια βιβλία που δέν τά είχε αγοράσει...

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΟΥ κ. Ν. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

ΦΡΥΓΑΝΙΕΣ ΜΕ ΜΥΑΛΑ

(Έστάλη υπό της Κας ΚΑΤΙΝΑΣ ΓΙΑΚΑ εκ Θεσσαλονίκης)

Βράζονται τὰ μυαλά όπως πάντα με νερό, άλάτι και ξύδι. Αφού κρυσώσουν τὰ λυώνετε με τηρούνι σε μιά λεκάνη και ανακατεύετε λίγο τυρί τριμμένο, λίγο μαϊντανό, άλατοπίπερο και ένα αυγό. Κατόπιν κόβετε φέτες ψιλές ψωμιού, μικρές και άφου τις ψήσετε σαν φρυγανιές, τις βουτάτε σε γάλα να μουσκέψουν λίγο και τότε τις άλείφετε δυό-δυό από τό μέσα μέρος και τις κολλάτε. Κατόπιν χτυπάτε αυγά σε πιάτο, τις βουτάτε μέσα καλά και τις τηγανίζετε σε τηγάνι με δυνατή φωτιά ώστε να ξανθίσουν.

ΧΟΡΤΟΠΗΤΤΑ

(Έστάλη υπό της Κας ΜΑΡΙΑΣ ΒΑΓΙΑΤΖΗ εκ Θεσσαλονίκης)

Μισή όκμ άλεύρι, ένα φλυτζάνι του τσαγιού λάδι καλό ή βούτυρο, μιά καλή κουταλιάσούπας άλάτι και μιά κουταλιά του γλυκού σόδα και όσο νερό σηκώση. Τρίβετε πρώτα σε λεκάνη τό άλεύρι με τό λάδι να ανακατευθή, ρίχνετε ύστερα τη σόδα και τό άλάτι και ραντίζετε λίγο-λίγο νερό ώστε να γίνη μιά ζύμη σφικτή που να ένώνεται και να μην τρίβη. Με τη ζύμη αυτή στρώνετε ένα μικρό ταψι ή ταβά, άλειμμένον πρώτα με λάδι ή βούτυρο. Τό φύλλο αυτό να έχη χόνδρος ένα πόντο, γύρω-γύρω δε στην άκρη θάζουμε ένα χονδρό κορδόνι που κάνομε από την ύπολοιπη ζύμη, πλάθοντες αυτό όπως για κουλούρια και θρέχομε με λίγο νερό τις άκρες που θά κολλήση, ώστε να ένωθη στο ψήσιμο και έτσι να κάνη τό φύλλο γύρω του ένα χείλος σαν στεφάνι. Κατόπιν έχομε έτοιμες αρκετές χονδρές φέτες ντομάτες άλευρωμένες καλά, άφου πρώτα θάλουμε άλάτι, πιπέρι και ζάχαρι και τηγανισμένες.

Επίσης έχομε θρασμένα ανάλογα κολοκυθάκια όπως για σαλάτα. Στρώνομε τότε τις ντομάτες στο φύλλο και άπάνω από αυτές ταιριάζομε μιά στρώσι κολοκυθάκια, θάζοντάς τα όρθια σαν φελούς, χωρίς όμως να είναι και κολλητά τό ένα με τό άλλο. Τότε σπάζομε σε πιάτο 2-3 αυγά — αναλογως με τό μέγεθος της πηττας — και τὰ χτυπούμε με λίγο νερό και έως μισή χούφτα τυρί τριμμένο και τὰ περιχύνομε στα κολοκυθάκια, ώστε να γεμίσουν γύρω των σι άρμοι και να στρωθούν απ' επάνω με τυρί και λίγο αυγό. Ψήνεται εις φούρνο μέτριο επί τρία τέταρτα της ώρας και άφου μισοκρυσώση, κόβεται μπακλαβωτά και θγαίνει με φτυαράκι κάθε κομμάτι.

ΦΟΥΡΝΙΣΤΟ

(Κοζάνη — Μακεδονίας)

Τό έν λόγω φυγητό είναι όμοιο σχεδόν με τό λεγόμενο εις άλλα μέρη Μπριάνι ή Τουρλουό κ.τ.λ. Διαφέρει δε κατά τόπους αναλόγως των χορταρικών που έχουν εις τὰ μέρη τους οι κάτοικοι. Κόβουν φέτες μελιτζάνες, ντομάτες, κολοκυθάκια, κρεμμύδια και αρκετές πιπεριές πράσινες, κομμένες μικρά κομματάκια, καθώς και μαϊντανό και ρίγανη. Στρώνουν τις φέτες ανάκατες σε ταβά ή ταψι και θάζουν σε μιά τσανάκα ή πιάτο βαθύ λάδι άρκετό, λίγο νερό, άλάτι και λίγο κόκκινο πιπέρι και άφου τὰ ανακατέψουν καλά τὰ περιχύνουν στα στρωμένα χορταρικά και ψήνονται στο φούρνο ως μιά ώρα.

ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

